

Měnový vývoj

- Peněžní zásoba stoupla nejrychleji za posledních dvanáct let**

Zásoba peněz v ekonomice ČR měřená agregátem M2 stoupla podle národního měnového přehledu koncem roku 2007 na 2 478,3 mld. Kč. Proti stavu z konce roku 2006 vzrostla o 13,2 %. Její silný meziroční růst, téměř čtyřnásobně vyšší než např. v roce 2002, souvisí s vrcholící ekonomickou konjunkturou – HDP v běžných cenách stoupl ve 4. čtvrtletí o 9,9 %, za celý rok pak o 10,1 %. Vyššího tempa růstu peněz dosahovala ekonomika ČR naposledy v roce 1995, kdy silný příliv peněz ze zahraničí nutil centrální banku sterilizovat měnu (v polovině 90. let však vedla k dvojciferným růstům HDP vysoká inflace). Meziroční přírůstky M2 akcelerují již šesté čtvrtletí po sobě. V roce 2007 je doprovázelo výrazné zvýšení oběživa a netermínovaných vkladů (M1), na straně aktiv pak zrychlující úvěrová expanze. Náročnost přidané hodnoty vytvořené v české ekonomice na obsluhu penězi se dále zvýšila.
- Rekordní přírůstek úvěrů poskytnutých domácnostem**

Domácí úvěry stouply meziročně téměř o pětinu (+19,6 %) při redukci dluhu vládního sektoru a výrazné eskalaci úvěrů nefinančním podnikům a domácnostem - zatímco čistý úvěr vládě vč. cenných papírů klesl meziročně o 47,1 %, dluhy firem a domácností se v úhrnu zvýšily o 26,6 %. Dluhy českých domácností byly koncem roku 2007 o 186 mld. Kč (+34,3 %) vyšší než ve stejném období roku 2006, úvěry firem stouply o 157 mld. Kč. Přírůstky úvěrů domácnostem akcelerují stále více - nominálně i v procentním vyjádření -, což je pozoruhodné s ohledem na zvyšující se statistickou základnu. Jedním z faktorů je i rostoucí cena pořizovaných bytů.
- Podíl úvěrů na bydlení na zadluženosti domácností dále stoupl**

Proporce mezi objemem úvěrů poskytovaných domácnostem na bydlení a objemem jejich spotřebitelských úvěrů se dále zvětšila ve prospěch úvěrů na bydlení, které již přesáhly půl bilionu korun (+37,6 %). Rychleji rostly hypoteční úvěry (+40 % na 334 mld. Kč) než úvěry ze stavebního spoření, kde je patrná slabší vybavenost investorů naspořenými zdroji - tempo i objemy překlenovacích úvěrů (+39,2 % na 115,8 mld. Kč) jsou vyšší než standardní úvěry ze stavebního spoření (+11,7 % na 34,9 mld. Kč). Na celkovém objemu úvěrů poskytnutých domácnostem participují úvěry na bydlení z 71 %, v roce 2006 ze 69 %.
- Růst vkladů ovlivnily zvyšující se úrokové míry**

Vklady domácností u obchodních bank stouply o 10,6 % na 1 231,1 mld. Kč, což je nejvyšší meziroční růst od roku 2001. Vládní instituce nejenže redukovaly svoji zadluženost u obchodních bank, ale v roce 2007 také zvýšily významně své vklady - jejich přírůstek (+35 %) byl vyšší než růst vkladů obyvatel (+10,6 %) i nefinančních podniků (+20,8 %). Depozita domácností jsou trvale hlavním zdrojem peněz sytících ekonomický růst. V roce 2007 stouply o 118 mld., při růstu firemních vkladů o 84 mld. na 485,9 mld. Kč a vkladů vládních institucí o 53 mld. na 207,8 mld. Kč.

Na růst bankovních depozit měly vliv zlepšené úrokové podmínky – sazby z nově uložených peněz domácností rostly během roku 2007 z 0,99 % na 1,21 %, v případě firemních depozit pak z 1,41 % na 1,77 %. Při současném růstu úrokových sazeb z úvěrů pak ve výsledku marže bank v nových obchodech s domácnostmi posílily, v obchodech s firemními klienty oslabily.
- Stagnace čistých zahraničních aktiv**

Čistá zahraniční aktiva ČR stagnovala při výrazném snížení čistých zahraničních aktiv ČNB, obchodní banky naopak svá aktiva v zahraničí posílily. Čistá domácí aktiva rostla proti roku 2006 pomaleji. Příčinou bylo snížení čistého úvěru vládnímu sektoru (vč. cenných papírů).